

ປະກາດສາກົນ ກ່ຽວກັບສິດຂອງມະນຸດ

ວັນທີ 20 ທັນວາ ຄ.ສ 1958

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດສິດຂອງມະນຸດຊຶ່ງພວກເຮົາໄດ້ຈັດພິມຂຶ້ນຕະຫຼອດບົດຫຼັກການປະກາດອັນເປັນປະຫວັດການ ນີ້ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໄດ້ຊີ້ແຈ້ງກັບສະມາຊິກທຸກໆທ້າວຂໍ້ຈຶ່ງຢ່າໄດ້ປະລະເລີຍໂອກາດ ແລະ ວິທີທາງອື່ນໃດຊຶ່ງສາມາດຈະໄດ້ຮັບໃນອານາຄົດ, ເພື່ອເພີ່ມເຕີມໃຫ້ ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາຍອ່ານ ແລະ ວິຈານສິ່ງສໍາຄັນໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖານສຶກສາໃດໆໂດຍບໍ່ຄ້ານຶ່ງເຖິງລັດທິ, ການເມືອງຂອງເຮົາ ຫຼື ປະເທດ ໃດເລີຍ.

ສໍານັກງານຖະແຫຼງຂ່າວຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຄ.ສ 1958.

ບົດນໍາ

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ການຮັບຮູ້ກົດຕິສັກອັນມີປະຈຳຢູ່ຕົວບຸກຄົນໃນວົງສະກຸນຂອງມະນຸດທຸກໆຄົນ ແລະ ການຮັບຮູ້ສິດສະເໜີພາບ ແລະ ສະຖຽນລະພາບຂອງ ບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ປະກອບເປັນຮາກຖານຂອງສິດເສລີພາບ ຍຸດຕິທໍາ ແລະ ສັນຕິພາບຂອງໂລກ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ການບໍ່ຮັບຮູ້ ແລະ ບານີປະໜາດຕໍ່ສິດຂອງມະນຸດນັ້ນໄດ້ເປັນຕົ້ນເຫດໃຫ້ເກີດການກະທໍາຢ່າງບໍ່ເໝາະສົມຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ແຄ້ນໃຈຕໍ່ມະນຸດທໍາ ຂອງມະນຸດ ແລະ ເຫັນວ່າການນໍາຊຶ່ງໂລກມະນຸດທີ່ຈະມີອິດສະຫຼະໃນການສະແດງຄວາມເວົ້າ ແລະ ຄວາມເຊື່ອຖືຊຶ່ງຈະພົ້ນຈາກຄວາມຫວາດຫວັງ ຢ້ານກົວ ແລະ ຍາກຈົນຂຶ້ນແຄ້ນນັ້ນໄດ້ຖືກປະກາດວ່າ: ເປັນຄວາມປາຖະໜາອັນຍອດຍິງຂອງມະນຸດ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງລະບົບສິດປ້ອງກັນສິດທັງຫຼາຍຂອງມະນຸດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນຖືກບັງຄັບໃຈໃຫ້ຕໍ່ສູ້ຄວາມບົດບັນເຊີນແຂ້ວແລະຄວາມ ກົດຂີ່ຂີ້ເຫງົາຈົນເຫຼືອວິໃສ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ເປັນຂໍ້ສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງເຊື່ອຖືສໍາພັນທະໄມຕິລະຫວ່າງປະເທດຊາດໃຫ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນ;

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ໃນກົດໝາຍໂລກນັ້ນປະຊາຊົນແຕ່ງສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ປະກາດຢືນຢັນຄວາມເຊື່ອຖືຂອງຕົນອີກໃນສິດສໍາຄັນຂອງມະນຸດ ໃນກົດຕິສັກ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງບຸກຄົນໃນຄວາມສະເໝີພາບຂອງສິດສ່ວນບຸກຄົນຜູ້ຊາຍ ຫຼື ຜູ້ຍິງ ແລະ ເຫັນວ່າ:ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ປະກາດຕົນເປັນຜູ້ຈະເລີນພໍ້ແລ້ວທີ່ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານສັງຄົມປະລະຈະຈັດຕັ້ງມາດຕະຖານການຄອງຊັບໃຫ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນໂດຍເສລີພາບອັນກວ້າງຂວາງ:

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ລັດສະມາຊິກຕ່າງໆໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະຮ່ວມມືກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຈັດຕໍາເນີນການໃຫ້ການນັບຖືສິດທັງຫຼາຍຂອງ ມະນຸດ ແລະ ສິດເສລີພາບອັນສໍາຄັນທັງມວນໄດ້ເປັນໄປທົ່ວໂລກຢ່າງປະຈັກ.

ດ້ວຍເຫດວ່າ: ຄວາມເຂົ້າໃຈໃນສິດເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ໂດຍທົ່ວກັນເປັນຂໍ້ສໍາຄັນຍິ່ງເພື່ອປະຕິບັດຕາມສັນຍານີ້ຢ່າງສົມບູນ.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຈຶ່ງປະກາດວ່າ:

ປະກາດສາກົນກ່ຽວກັບສິດຂອງມະນຸດສະບັບນີ້ເປັນອຸດົມຂະຕິຮ່ວມກັນທີ່ຈະໃຫ້ຊົນຊາດ ແລະ ປະເທດຊາດທຸກໆຊາດບັນລຸເຖິງ ເພື່ອຈະໃຫ້ບຸກຄົນທຸກຄົນ ແລະ ອົງການສັງຄົມທຸກອົງການ ຊຶ່ງຖືເອົາປະກາດນີ້ເປັນນິໄສປະຈຳໃຈສະເໜີພາບນັ້ນພະຍາຍາມຈັດການໃຫ້ຜູ້ນັບຖືສິດ ແລະ ເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ ກວ້າງຂວາງອອກໄປໂດຍການສຶກສາ ແລະ ການອົບຮົມ ແລະ ຈັດການໃຫ້ຜູ້ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດສິດ ແລະ ເສລີພາບນີ້ທົ່ວໄປຢ່າງປະຈັກໂດຍໃຊ້ ລະບົບຕາມຂັ້ນຂອງຊາດໃຫ້ໄດ້ຜົນເປັນລໍາດັບຂຶ້ນໄປ; ການນັບຖືສິດ ແລະ ເສລີພາບນີ້ໃຫ້ດໍາເນີນໄປໃນທຳມາຊາດຊົນພົນລະເມືອງຂອງບັນດາລັດ ສະມາຊິກນັ້ນເອງພ້ອມກັບທັງຊາວຊົນພົນລະເມືອງຂອງບັນດາດິນແດນທີ່ຢູ່ໃນອໍານາດແຕ່ງກົດໝາຍຂອງລັດເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍ.

ມາດຕາ 1:

ມະນຸດເກີດມາມີສິດເສລີພາບ ແລະ ສະເໜີພາບອັນກັນໃນທາງກົດຕິສັກ ແລະ ທາງສິດດ້ວຍມະນຸດມີສະຕິສໍາປັດຊັນຍະ(ຮູ້ຕົວຮູ້ຊົງ)ແລະມີມະນຸດທໍາຈຶ່ງຕ້ອງ ປະພຶດຕົນຕໍ່ກັນໃນທາງທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 2:

- ຂໍ້ 1. ຄົນຜູ້ໃດກໍ່ອາດຕົນໄດ້ວ່າ:ມີສິດ ແລະ ເສລີພາບທຸກຢ່າງທີ່ໄດ້ບໍ່ວຽກຢູ່ໃນປະກາດສະບັບນີ້ໂດຍບໍ່ເລືອກເຊັ່ນ ບໍ່ຈຳກັດເຊື່ອຖື, ຜິວ ເນື້ອ, ເພດ, ສາສະໜາ ຄວາມຄິດເຫັນໃນດ້ານການເມືອງ ຫຼື ອື່ນໆ ກໍາເນີດແຕ່ງຊາດຫຼື ສັງຄົມຖານະການມີຊັບສົມບັດມາກ ຫຼື ນ້ອຍ, ມີຕະກູນ ຫຼື ຖານະອື່ນໆ.
- ຂໍ້ 2. ອົງປະການບາງ ຈະບໍ່ຈຳກັດຢ່າງໃດໃນການແຕ່ງຕັ້ງກັນອັນເນື່ອງມາຈາກລະບົບການເມືອງການປົກຄອງ ຫຼື ລະຫວ່າງຊາດຂອງປະເທດ ຫຼື ດິນ ແດນ ຊຶ່ງບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງສັງກັດຢູ່; ດິນແດນນັ້ນຈຳເປັນເອກະລາດຢູ່ໃນຄວາມອາລັກຂາຂອງມະຫາອໍານາດ ຫຼື ບໍ່ມີອິດສະຫຼະ ຫຼື ຖືກລົດອະທິປະໄຕລ້ງ ໂດຍຈຳກັດກໍ່ຕາມ.

ມາດຕາ 3.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດດໍາລົງຊີວິດ ມີສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນຕົວ.

ມາດຕາ 4.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລີຍທີ່ຈະຕ້ອງຖືວ່າ:ມີອາການເປັນທາດ ແລະ ເປັນຂ້ອຍເປັນຂ້າການເປັນທາດ ແລະ ຂ້າທາດນັ້ນ ເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງຫ້າມທຸກປະການ.

ມາດຕາ 5.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລີຍທີ່ຈະຕ້ອງຖືກທໍລະມານຕົວ ຖືກໂທດ ຫຼື ຂະນາຍຢ່າງມາລຸນໂຫດຮ້າຍຢ່າງຂາດມະນຸດສະທໍາ ຫຼື ເຊື່ອມເສຍກົດຕິຍົດ.

ມາດຕາ 6.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດກໍ່ລະນີມີສິດທີ່ຈະຮັບຮູ້ນິໄສປະຈຳບຸກຄົນທີ່ປະຕິບັດກັນໃນທາງກົດໝາຍນະສະຖານທີ່ທຸກແຫ່ງ.

ມາດຕາ 7.

ບຸກຄົນສະເໜີກົນໄດ້ບັນທຶກໂດຍ ແລະ ມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຄຸ້ມຄອງຂອງກົດໝາຍເທົ່າທຽມກັນໂດຍບໍ່ມີການແຕກຕ່າງ ທຸກຄົນມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຄຸ້ມຄອງເທົ່າທຽມກັນຕໍ່ການກະທຳໃດໆທີ່ຖືກບຸກຄົນແຕກຕ່າງກັນອັນອາດເປັນການລະເມີດໃນປະກາດສະບັບນີ້ ແລະ ຕໍ່ການທຳທາຍໃດໆທີ່ຈະຖືກໃຊ້ແຕກຕ່າງກັນດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 8.

ທຸກຄົນມີສິດທິຈະເພີ່ມສານປະຈຳຊາດທີ່ມີອຳນາດເພື່ອຕໍ່າການກະທຳອັນເປັນການລະເມີດສິດສຳຄັນລັດຖະທຳມະນູນ ຫຼືກົດໝາຍໄດ້ຮັບຮູ້ແລ້ວນັ້ນ.

ມາດຕາ 9.

ບຸກຄົນໃດບໍ່ອາດຖືກຈັບກຸມຄຸມຂັງ ແລະ ເປັນລະເຫດໂດຍລຳພັງໃຈເລີຍ.

ມາດຕາ 10.

ບຸກຄົນແຕ່ລະຄົນມີສິດເສລີພາບຢ່າງເຕັມທີ່ ທີ່ຈະໃຫ້ສານອິດສະຫຼະ ແລະ ທ່ວງທຳຟັງຄວາມກ່າວຫາຂອງຕົນຢ່າງຍຸດຕິທຳ ແລະ ເປີດເຜີຍສານນັ້ນຈະພິຈາລະນາຕົກລົງຕາມສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຕາມຄຳກ່າວຫາໃສ່ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນຢ່າງມີເຫດຜົນພ້ອມຢູ່ໃນພະແນກອາຍາ.

ມາດຕາ 11.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ຖືກກ່າວຫາກະທຳຜິດກົດໝາຍນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຖືວ່າບໍ່ມີຄວາມຜິດຈົນກວ່າຄວາມຜິດຂອງຜູ້ນັ້ນຈະປະກົດຂຶ້ນຕາມກົດໝາຍໃນລະຫວ່າງການດຳເນີນຄະດີຊ່ອງໜ້າປະຊາຊົນ ໃນລະຫວ່າງນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ບຸກຄົນຜູ້ກ່າວຂ້ອງໄດ້ມີປະກັນອັນຄວນໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີຂອງຕົນ.

ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຈະບໍ່ຖືກໂທດເລີຍໃນການກະທຳ ຫຼື ການຫຼົງລີ້ຖ້າກວ່າໃນຄະນະທີ່ທຳນັ້ນເຫັນວ່າບໍ່ຜິດຕໍ່ກົດໝາຍຂອງຊາດ ຫຼື ລະຫວ່າງຊາດໃນທຳນອງດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຄວນຈະປ່ຽນໃສ່ໃຫ້ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນໃຫ້ບັນກວ່າໂທດທີ່ໃຊ້ປະຕິບັດໃນຄະນະທີ່ກະທຳຄວາມຜິດນັ້ນ.

ມາດຕາ 12.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຈະຖືກຜູ້ອື່ນແຊກແຊງກ່ຽວຂ້ອງໂດຍລຳພັງໃຈໃນການດຳເນີນຊີວິດຂອງຕົນເອງຄອບຄົວຂອງຕົນກ່ຽວຂ້ອງນຳທີ່ພຽງພໍໃສ່ຂອງຕົນ ຫຼື ນຳຈິດໝາຍທີ່ຂຶ້ນໄປມາຫາກັນ ຫຼື ຈະຖືກບັດບົນກົດຕິຍົດ ແລະ ຊີວິດຂອງຕົນນັ້ນບໍ່ໄດ້ເລີຍບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະຢູ່ໃນຄວາມ ຄຸ້ມຄອງຂອງກົດໝາຍເພື່ອຕໍ່າການແຊກແຊງ ຫຼື ການບັດບົນເຊັ່ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 13.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດທິຈະທ່ວງທ່ວງໄປມາໂດຍເສລີ ແລະ ເລືອກທີ່ຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່ພາຍໃນລັດ ຫຼື ລັດໜຶ່ງ.

ບຸກຄົນແຕ່ລະຄົນມີສິດທິຈະຈາກປະເທດໃດປະເທດໜຶ່ງໄປ ນັບທັງປະເທດຂອງຕົນດ້ວຍ ແລະ ກັບຄືນມາໃນປະເທດຂອງຕົນໄດ້.

ມາດຕາ 14.

ບຸກຄົນທຸກຄົນເມື່ອຖືກບັດບົນຂັບຂີ່ນັ້ນສິດທິຈະຫາທຶນໄສ ແລະ ຮັບເອົາທຶນໄສໃນປະເທດອື່ນກໍໄດ້.

ສິດສ່ວນນີ້ບໍ່ໃຫ້ອ້າງອອກໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງກ່າວຫາກມີເຫດຜົນຕາມຄວາມຈິງອັນກ່ຽວຂ້ອງກັບໂທດທາງກົດໝາຍລະຫວ່າງຊາດ ຫຼື ກ່ຽວຂ້ອງການກະທຳທີ່ຂັດຕໍ່ຫຼັກການ ແລະ ຄວາມມັ່ງໝາຍຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 15.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດກໍຈະມີສິດມີສັນຊາດ.

ບໍ່ມີຜູ້ໃດເລີຍທີ່ຈະຖືກຖອນສັນຊາດຂອງຕົນໂດຍລຳພັງໃຈ ຫຼື ຖືກຖອນສິດໃນການປ່ຽນສັນຊາດ.

ມາດຕາ 16.

ຕັ້ງແຕ່ມີອາຍຸລຸ້ນບ່າວສາວຂຶ້ນໄປຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງໂດຍບໍ່ຈຳກັດສັນຊາດ ເຊື້ອຊາດ ຫຼື ສາສະໜາ ມີສິດທິຈະສົມລົດ(ແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ) ແລະ ສ້າງຄອບຄົວຄູ່ສົມລົດມີສິດສະເໜີກົນໃນເມືອງວິວາຫະມົງຄົນ ໃນລະຫວ່າງຢູ່ກິນດ້ວຍກັນຖານຜົວເມຍ ແລະ ໃນຂະນະທີ່ມີການເລກວິວາຫະມົງຄົນ.

ການສົມລົດຈະຕົກລົງກັນໄດ້ກໍແຕ່ເມື່ອຄູ່ສົມລົດໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົມຍອມ ຢ່າງເຕັມໃຈ ແລະ ເດັດຂາດ.

ຄອບຄົວເປັນວັດຖຸທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼັກສຳຄັນຂອງສັງຄົມ ແລະ ມີສິດທິຈະໄດ້ຮັບຄວາມຄຸ້ມຄອງຈາດສັງຄົມ ແລະ ຈາກລັດ.

ມາດຕາ 17.

ບຸກຄົນທຸກຄົນໂດຍລຳພັງ ຫຼື ໃນໜ້າຄຸນນະກຳຄືມີສິດທິຈະເປັນເຈົ້າຂອງໂດຍກຳມະສິດ.

ຜູ້ໃດຈະຖອນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນນັ້ນໂດຍລຳພັງໃຈບໍ່ໄດ້ເລີຍ.

ມາດຕາ 18.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີພາບໃນຄວາມຄິດໃນຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ການຖືສາສະໜາ ສິດສ່ວນນີ້ກ່ຽວຂ້ອງດ້ວຍສິດເສລີພາບໃນການປ່ຽນສາສະໜາໃນໄຫວ 'ທີ່ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈ ແລະ ເສລີພາບໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນສາສະໜາຂອງຕົນ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຖືຢ່າງຈິງໃຈຂອງຕົນໃນການສອນໂດຍການກະທຳພິທີນະມັດສະການ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຈຳນວນປະຊາກອນສະແດງນັ້ນກະທຳໂດຍລຳພັງ ຫຼື ຮ່ວມໜ້າຄຸນນະກຳຕາມ.

ມາດຕາ 19.

ບຸກຄົນທຸກຄົນມີສິດເສລີພາບໃນການອອກ ແລະ ສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນອັນວ່າ: ກ່ຽວແຕ່ສິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງວິຕົກໃນຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງຕົນ ແລະ ສິດທີ່ຈະສືບຕໍ່ຮັບແຜ່ພາບຂ່າວ ແລະ ຄວາມຄິດໂດຍວິທີໃດກໍຕາມ ແລະ ໂດຍບໍ່ຈຳກັດເຂດແດນຂອງປະເທດ.

ធម្មតា 29.

ບຸກຄົນໃດກໍມີບາງສິ່ງຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ໝູ່ນະໃນສັງຄົມ; ຄວາມຈະເລີນແຕ່ງບຸກຄະລິກຂອງຕົນຈະດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງເສລີ ແລະ ສົມບູນກໍແຕ່ໃນວົງ
ໝູ່ນະເທົ່ານັ້ນ.

ໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະ ເສລີພາບຂອງຕົນນັ້ນບຸກຄົນໃດຕ້ອງດຳເນີນຢູ່ໃນຂອບເຂດແຫ່ງກົດໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ນັ້ນທັງສິນຢ່າງເໝາະສົມແກ່ຄວາມຕ້ອງການ
ຂອງທຳມະຈະລິຍາຄວາມສະຫງົບຂອງສາທາລະນະຊົນ ແລະ ສັນຕິສຸກຮ່ວມກັນໃນສັງຄົມປະຊາທິປະໄຕ.

ໃນສະຖານໃດກໍຕິສິດ ແລະ ເສລີພາບເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຄວນໃຫ້ປະຕິບັດໄປໃນທາງຂັດຂວາງຕໍ່ຈຸດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 30.

ຂັ້ນໃດຂັ້ນໜຶ່ງໃນປະກາດສະບັບນີ້ບໍ່ໃຫ້ເອົາຕິດຄວາມເຂົ້າໄປໃນທາງອັນກ່ວາແກ່ສິດໃດສິດໜຶ່ງສະລັບລັດໃດລັດໜຶ່ງ ໝູ່ນະໃດຄະນະໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນໃດ
ບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ຈະດຳເນີນຫຼື ປະຕິບັດການອັນມັ່ງທຳລາຍສິດ ແລະ ເສລີພາບທັງມວນຢູ່ໃນປະກາດສະບັບນີ້.